

Bibliografia 2024

Bibliografia publikacji pracowników Instytutu Śląskiego za rok 2024 (oraz uzupełnienia z lat wcześniejszych). Pozycje uszeregowane są alfabetycznie, na końcu zamieszczone są recenzje oraz redakcje czasopism.

BIAŁOKUR MAREK

1. Aksamitna rewolucja: obalenie komunizmu w Czechosłowacji w 1989 roku na kartach współczesnych polskich szkolnych podręczników historii // W: Polskie i czeskie podręczniki szkolne w perspektywie XXI wieku: 30 lat demokracji w Europie Środkowo-Wschodniej / redakcja naukowa Danuta Konieczka-Śliwińska, Leokadia Drożdż; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 43–68. – ISBN 978-83-7126-456-6.
2. Dlaczego Gabriel Narutowicz został prezydentem, a jego elekcja podzieliła Polaków // W: Wokół Gabriela Narutowicza pierwszego prezydenta Drugiej Rzeczypospolitej / pod redakcją Waldemara Łazugi i Sebastiana Paczosa. – Poznań: Wydział Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 2024. – Strony 19–42. – ISBN 978-83-67284-50-9.
3. Dydaktyczne wyzwania i kierunki reformy edukacji historycznej w Polsce: (debata z udziałem dydaktyków historii z okazji Jubileuszu 90-lecia Instytutu Śląskiego, zorganizowana w Opolu 17 maja 2024 r.) / opracowali ..., Karolina Biedka, Leokadia Drożdż, Dariusz Gołębiowski // W: W służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa Leokadia Drożdż, Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 187–220. – ISBN 978-83-7126-457-3.
4. Kobiety i medycyna, czyli Florence Nightingale: współczesne polskie szkolne podręczniki historii o roli i znaczeniu kobiet w służbie zdrowia // W: Kobiety i medycyna: rozprawy z historii medycyny i literatury. T. 2, Między służbą a misją / redakcja naukowa Edward Białek, Sylwia Anna Krzemińska, Marcin Miodek, Krzysztof Prętki. – Wrocław: Quaestio, 2024. – Bibliografia. – Strony 77–98. – ISBN 978-83-65815-76-7.
5. Mekka dydaktyków: Leibnitz Institute for Education Media | Georg Eckert Institute. – Bibliografia / ..., Karolina Biedka, Dariusz Gołębiowski // Wiadomości Historyczne: czasopismo poświęcone dydaktyce historii. – 2024, nr 1, strony 55–61: fotografie kolorowe.
6. Nauczyciel jako „twórca historii” między podstawą programową a refleksją historyczną: współczesne wyzwania i perspektywy szkolnej edukacji historycznej // W: Człowiek twórca historii. T. 8, Miejsce historii w edukacji humanistycznej. Cz. 2 / redakcja naukowa Cezary Kukło i Wojciech Walczak; Uniwersytet w Białymstoku. – Białystok: Uniwersytet w Białymstoku; [Warszawa]: Edyta Wojciechowska-Jadczak E-BIT: [Polskie Towarzystwo Historyczne. Zarząd Główny], 2024. – Bibliografia. – Strony 271–287. – ISBN 978-83-67846-15-8. – ISBN 978-83-67609-84-5.
7. O historii i terażniejszości *Kresowej Atlantydy* i jej transfuzji na Śląsk: Stanisław Sławomir Nicieja, *Kresowa Atlantyda: historia i mitologia miast kresowych*, Tom XXI: *Gródek Jagielloński, Kozowa, Milatyn*, Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego, Opole 2024, ss. 304. – T. 95 (2024), strony 249–264.

8. Polityczne dyskusje w historycznych kostiumach: „Ojcowie Niepodległości” w parlamentarnym Panteonie patronów lat 2001–2003 // W: II Rzeczpospolita: historia i konteksty: księga pamiątkowa z okazji Jubileuszu urodzin i pracy naukowej profesor Janusza Farysia / redakcja naukowa Tomasz Sikorski, Henryk Walczak, Adam Wątor. – Szczecin: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, 2024. – Bibliografia. – Strony 689–702. – ISBN 978-83-7972-694-3.
9. Ponadpartyjne porozumienie w „Świątyni Demokracji”: rzecz o parlamentarnych uchwałach okolicznościowych ustanawiających patronów poszczególnych lat: casus roku 2023 // W: Colloquium Opole 2023: o wolności i demokracji we współczesnej Europie z historycznej i politologicznej perspektywy / pod redakcją Marka Mazurkiewicza, Agaty Haas i Roberta Wieczorka; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – (Colloquium Opole: Polacy – Niemcy – Czesi: sąsiedztwo w XXI wieku). – Streszczenie czeskie, niemieckie. – Bibliografia. – Strony 218–250. – ISBN 978-83-7126-450-4.
10. Powstanie i działalność Pracowni Badań nad Podręcznikami Historii w Instytucie Śląskim w Opolu / ..., Leokadia Drożdż // W: Polskie i czeskie podręczniki szkolne w perspektywie XXI wieku: 30 lat demokracji w Europie Środkowo-Wschodniej / redakcja naukowa Danuta Konieczka-Śliwińska, ...; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 259–274. – ISBN 978-83-7126-456-6.
11. Pracownia Badań nad Podręcznikami do Historii – „najmłodsze dziecko” Instytutu Śląskiego / ..., Leokadia Drożdż // W: W służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa ..., Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia, netografia. – Strony 172–186. – ISBN 978-83-7126-457-3.
12. Reglamentowana demokracja: obraz wyborów parlamentarnych z czerwca 1989 roku na kartach współczesnych szkolnych podręczników do historii dla zakresu rozszerzonego / ..., Karolina Biedka, Dariusz Gołębiowski // W: Colloquium Opole 2023: o wolności i demokracji we współczesnej Europie z historycznej i politologicznej perspektywy / pod redakcją Marka Mazurkiewicza, Agaty Haas i Roberta Wieczorka; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – (Colloquium Opole: Polacy – Niemcy – Czesi: sąsiedztwo w XXI wieku). – Streszczenie czeskie, niemieckie. – Bibliografia. – Strony 251–287. – ISBN 978-83-7126-450-4.
13. Rok Wincentego Witosa: historia – polityka – edukacja / ..., Karolina Biedka, Leokadia Drożdż, Dariusz Gołębiowski, Teresa Maresz, Agnieszka Misiurska; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 184 strony; 24 cm. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-460-3.
14. Szwajcaria w biografii Polaków: historia Gabriela Narutowicza // W: Porozmawiajmy o Szwajcarii / redakcja Konrad Kokociński, opracowanie Małgorzata Zielińska. – Leszno: Drukarnia Mediakolor, 2024. – Strony 49–64.
15. 1989 rok przełomu: historia – polityka – edukacja / ..., Karolina Biedka, Leokadia Drożdż, Dorota Gajda-Szczegielniak, Dariusz Gołębiowski; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 164 strony; 24 cm. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-461-0.

16. Wojciech Korfanty patronem 2023 roku: droga do sejmowej uchwały / ..., Teresa Maresz. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia, netografia // *Studia Śląskie*. – T. 94 (2024), strony 337–356.
17. Wojciech Korfanty we współczesnej szkolnej edukacji historycznej (casus podręczników) i jego obecność w przestrzeni publicznej / ..., Dariusz Gołębiowski. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia // *Studia Śląskie*. – T. 94 (2024), strony 239–274.
18. Wspomnienie // W: Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 15–19. – ISBN 978-83-7126-445-0.
19. Wybory czerwcowe 1989 roku we współczesnych podręcznikach do nauczania historii w szkole podstawowej. – Streszczenie angielskie. – Bibliografia / ..., Karolina Biedka, Dariusz Gołębiowski // *Studia Edukacyjne*. – 2024, nr 72, strony 69–82.
20. Wycofanie wojsk Federacji Rosyjskiej z Polski po upadku komunizmu w świetle współczesnych szkolnych podręczników historii / ..., Karolina Biedka, Dariusz Gołębiowski. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia, netografia // *Studia Śląskie*. – T. 95 (2024), strony 173–199: fotografie.

BIEDKA KAROLINA

21. Dydaktyczne wyzwania i kierunki reformy edukacji historycznej w Polsce: (debata z udziałem dydaktyków historii z okazji Jubileuszu 90-lecia Instytutu Śląskiego, zorganizowana w Opolu 17 maja 2024 r.) / opracowali Marek Białokur, ..., Leokadia Drożdż, Dariusz Gołębiowski // W: W służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa Leokadia Drożdż, Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 187–220. – ISBN 978-83-7126-457-3.
22. The International Red Cross in contemporary Polish history textbooks: An overview. – Streszczenie polskie. – Bibliografia, netografia / ..., Monika Sobczak // *UR Journal of Humanities and Social Sciences*. – 2024, nr 2, strony 110–130.
23. Mekka dydaktyków: Leibniz Institute for Education Media | Georg Eckert Institute. – Bibliografia / Marek Białokur, ..., Dariusz Gołębiowski // *Wiadomości Historyczne: czasopismo poświęcone dydaktyce historii*. – 2024, nr 1, strony 55–61: fotografie kolorowe.
24. Reglamentowana demokracja: obraz wyborów parlamentarnych z czerwca 1989 roku na kartach współczesnych szkolnych podręczników do historii dla zakresu rozszerzonego / Marek Białokur, ..., Dariusz Gołębiowski // W: *Colloquium Opole 2023: o wolności i demokracji we współczesnej Europie z historycznej i politologicznej perspektywy* / pod redakcją Marka Mazurkiewicza, Agaty Haas i Roberta Wieczorka; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – (*Colloquium Opole: Polacy – Niemcy – Czesi: sąsiedztwo w XXI wieku*). – Streszczenie czeskie, niemieckie. – Bibliografia. – Strony 251–287. – ISBN 978-83-7126-450-4.
25. Rok Wincentego Witosa: historia – polityka – edukacja / Marek Białokur, ..., Leokadia Drożdż, Dariusz Gołębiowski, Teresa Maresz, Agnieszka Misiurska; Instytut Śląski. – Opole:

Instytut Śląski, 2024. – 184 strony; 24 cm. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-460-3.

26. 1989 rok przełomu: historia – polityka – edukacja / Marek Białokur, ..., Leokadia Drożdż, Dorota Gajda-Szczegielniak, Dariusz Gołębiowski; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 164 strony; 24 cm. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-461-0.

27. Wybory czerwcowe 1989 roku we współczesnych podręcznikach do nauczania historii w szkole podstawowej. – Streszczenie angielskie. – Bibliografia / Marek Białokur, ..., Dariusz Gołębiowski // *Studia Edukacyjne*. – 2024, nr 72, strony 69–82.

28. Wycofanie wojsk Federacji Rosyjskiej z Polski po upadku komunizmu w świetle współczesnych szkolnych podręczników historii / Marek Białokur, ..., Dariusz Gołębiowski. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia, netografia // *Studia Śląskie*. – T. 95 (2024), strony 173–199: fotografie.

DROŹDŹ LEOKADIA

29. Dydaktyczne wyzwania i kierunki reformy edukacji historycznej w Polsce: (debata z udziałem dydaktyków historii z okazji Jubileuszu 90-lecia Instytutu Śląskiego, zorganizowana w Opolu 17 maja 2024 r.) / opracowali Marek Białokur, Karolina Biedka, ..., Dariusz Gołębiowski // *W: W służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa ..., Piotr Pałys*. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 187–220. – ISBN 978-83-7126-457-3.

30. Indeks osobowy // *W: W służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa ..., Piotr Pałys*. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 221–227. – ISBN 978-83-7126-457-3.

31. Odzyskana pamięć – upamiętnienia w wybranych izbach regionalnych na Śląsku Opolskim // *Przegląd Zachodni*. – 2024, nr 1, strony 83–102.

32. Polskie i czeskie podręczniki szkolne w perspektywie XXI wieku: 30 lat demokracji w Europie Środkowo-Wschodniej / redakcja naukowa Danuta Konieczka-Śliwińska, ...; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 287 stron: faksymile, ilustracje, tabele, wykresy; 24 cm. – Tekst częściowo czeski. – Bibliografia. – ISBN 978-83-7126-456-6.

33. Powstanie i działalność Pracowni Badań nad Podręcznikami Historii w Instytucie Śląskim w Opolu / Marek Białokur, ... // *W: Polskie i czeskie podręczniki szkolne w perspektywie XXI wieku: 30 lat demokracji w Europie Środkowo-Wschodniej / redakcja naukowa Danuta Konieczka-Śliwińska, ...; Instytut Śląski*. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 259–274. – ISBN 978-83-7126-456-6.

34. Pracownia Badań nad Podręcznikami do Historii – „najmłodsze dziecko” Instytutu Śląskiego / Marek Białokur, ... // *W: W służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa ..., Piotr Pałys*. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia, netografia. – Strony 172–186. – ISBN 978-83-7126-457-3.

35. Promocja dziedzictwa Śląska oraz Nagroda im. Jana i Wojciecha Wawrzyńków w Instytucie Śląskim // *W: W służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 /*

redakcja naukowa ..., Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia, netografia. – Strony 140–158. – ISBN 978-83-7126-457-3.

36. Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta ..., Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 112 stron: portret; 25 cm. – Tekst częściowo czeski. – ISBN 978-83-7126-445-0.

37. Rok Wincentego Witosa: historia – polityka – edukacja / Marek Białokur, Karolina Biedka, ..., Dariusz Gołębiowski, Teresa Maresz, Agnieszka Misiurska; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 184 strony; 24 cm. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-460-3.

38. Słowo wstępne / ..., Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys // W: Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta ..., Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–8. – ISBN 978-83-7126-445-0.

39. Tadeusz Soroczyński // W: Kresowanie na Śląsku po 1945 roku: leksykon: praca zbiorowa. T. 2 / pod redakcją Krzysztofa Kleszcza i Marii Kalczyńskiej, przy współpracy Barbary Maresz i Joanny Hytrek-Hryciuk; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia. – Strony 358–360. – ISBN 978-83-7126-453-5.

40. 1989 rok przełomu: historia – polityka – edukacja / Marek Białokur, Karolina Biedka, ..., Dorota Gajda-Szczegieliński, Dariusz Gołębiowski; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 164 strony; 24 cm. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-461-0.

41. W służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa ..., Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 227 stron: faksymilia, fotografie kolorowe, mapy, tabele; 24 cm. – Tekst częściowo czeski. – Bibliografia, netografia. – ISBN 978-83-7126-457-3.

42. Wprowadzenie / ..., Bartosz Jan Kuświk, Piotr Pałys // W: Służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa ..., Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–9. – ISBN 978-83-7126-457-3.

43. Wspomnienie // W: Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta ..., Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 25–28. – ISBN 978-83-7126-445-0.

GOLEC EWA

44. Wspomnienie // W: Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 35–37. – ISBN 978-83-7126-445-0.

GOŁĘBIEWSKI DARIUSZ

45. Dydaktyczne wyzwania i kierunki reformy edukacji historycznej w Polsce: (debata z udziałem dydaktyków historii z okazji Jubileuszu 90-lecia Instytutu Śląskiego, zorganizowana w Opolu 17 maja 2024 r.) / opracowali Marek Białokur, Karolina Biedka, Leokadia Drożdż, ... // W: W służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa Leokadia Drożdż, Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 187–220. – ISBN 978-83-7126-457-3.

46. Mekka dydaktyków: Leibnitz Institute for Education Media | Georg Eckert Institute. – Bibliografia / Marek Białokur, Karolina Biedka, ... // Wiadomości Historyczne: czasopismo poświęcone dydaktyce historii. – 2024, nr 1, strony 55–61: fotografie kolorowe.

47. Reglamentowana demokracja: obraz wyborów parlamentarnych z czerwca 1989 roku na kartach współczesnych szkolnych podręczników do historii dla zakresu rozszerzonego / Marek Białokur, Karolina Biedka, ... // W: Colloquium Opole 2023: o wolności i demokracji we współczesnej Europie z historycznej i politologicznej perspektywy / pod redakcją Marka Mazurkiewicza, Agaty Haas i Roberta Wieczorka; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – (Colloquium Opole: Polacy – Niemcy – Czesi: sąsiedztwo w XXI wieku). – Streszczenie czeskie, niemieckie. – Bibliografia. – Strony 251–287. – ISBN 978-83-7126-450-4.

48. Rok Wincentego Witosa: historia – polityka – edukacja / Marek Białokur, Karolina Biedka, Leokadia Drożdż, ..., Teresa Maresz, Agnieszka Misiurska; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 184 strony; 24 cm. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-460-3.

49. 1989 rok przełomu: historia – polityka – edukacja / Marek Białokur, Karolina Biedka, Leokadia Drożdż, Dorota Gajda-Szczegielniak, ...; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 164 strony; 24 cm. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-461-0.

50. Wojciech Korfanty we współczesnej szkolnej edukacji historycznej (casus podręczników) i jego obecność w przestrzeni publicznej / Marek Białokur, ... – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia // Studia Śląskie. – T. 94 (2024), strony 239–274.

51. Wybory czerwcowe 1989 roku we współczesnych podręcznikach do nauczania historii w szkole podstawowej. – Streszczenie angielskie. – Bibliografia / Marek Białokur, Karolina Biedka, ... // Studia Edukacyjne. – 2024, nr 72, strony 69–82.

52. Wycofanie wojsk Federacji Rosyjskiej z Polski po upadku komunizmu w świetle współczesnych szkolnych podręczników historii / Marek Białokur, Karolina Biedka, ... – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia, netografia // Studia Śląskie. – T. 95 (2024), strony 173–199: fotografie.

HAAS AGATA

53. Badania językoznawcze w Instytucie Śląskim – osiągnięcia i plany // W: Służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa Leokadia Drożdż, Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia. – Strony 92–103. – ISBN 978-83-7126-457-3.

54. Colloquium Opole 2023: o wolności i demokracji we współczesnej Europie z historycznej i politologicznej perspektywy / pod redakcją Marka Mazurkiewicza, ..., Roberta Wieczorka; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 300 stron: ilustracje, tabele; 24 cm. – (Colloquium Opole: Polacy – Niemcy – Czesi: sąsiedztwo w XXI wieku). – Tekst częściowo czeski. – Spis treści także czeski, niemiecki. – Streszczenie czeskie, niemieckie, polskie. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-450-4.
55. Indeks osobowy // W: Colloquium Opole 2023: o wolności i demokracji we współczesnej Europie z historycznej i politologicznej perspektywy / pod redakcją Marka Mazurkiewicza, ... i Roberta Wieczorka; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – (Colloquium Opole: Polacy – Niemcy – Czesi: sąsiedztwo w XXI wieku). – Strony 294–300. – ISBN 978-83-7126-450-4.
56. Jan Muthman i Samuel Ludwik Zasadius – znamienici kantorzy szkoły byczyńskiej jako krzewiciele języka polskiego w XVIII wieku na Śląsku // W: Wielojęzyczność w przestrzeni publicznej: Śląsk i Łużyce na tle krajowym i europejskim. [T.] 3, Szkolnictwo mniejszości narodowych i etnicznych: aspekty historyczne, społeczne i językowe / redakcja naukowa Małgorzata Mieczkowska, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia. – Strony 13–27. – ISBN 978-83-7126-458-0.
57. Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, ..., Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 112 stron: portret; 25 cm. – Tekst częściowo czeski. – ISBN 978-83-7126-445-0.
58. Słownik gwar śląskich = A dictionary of Silesian dialects. T. 18, (Macać (się)–Masywny) / zespół autorski ..., Małgorzata Iżykowska, Krzysztof Kleszcz, Marzena Muszyńska; Instytut Śląski w Opolu. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – XLIV, 135 stron: mapa ; 24 cm. – Bibliografia. – ISBN 978-83-7126-440-5.
59. Słowo wstępne / Leokadia Drożdż, ..., Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys // W: Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, ..., Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–8. – ISBN 978-83-7126-445-0.
60. Wspomnienie // W: Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 39–41. – ISBN 978-83-7126-445-0.

HANICH ANDRZEJ

61. Martyrologia duchowieństwa Śląska Opolskiego w latach powstań śląskich i II wojny światowej / Instytut Śląski. – Wydanie drugie poprawione i uzupełnione. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 288 stron: fotografie, mapa, portrety; 24 cm. – Spis treści także niemiecki. – Streszczenie niemieckie. – Bibliografia. – Indeksy. – ISBN 978-83-7126-446-7.

62. Przesłanki „wypychające” Kresowian ze stron ojczystych po II wojnie światowej // W: Z Kresów na Śląsk: biskup Wincenty Urban – kapłan i uczoney / redakcja Krzysztof Kleszcz, Kazimiera Jaworska. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia. – Strony 10–29. – ISBN 978-83-7126-464-1.

KLESZCZ KRZYSZTOF

63. Gładkowa Halina // W: Kresowianie na Śląsku po 1945 roku: leksykon: praca zbiorowa. T. 3 / pod redakcją ... i Marii Kalczyńskiej, przy współpracy Barbary Maresz i Joanny Hytrek-Hryciuk; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia. – Strony 95–96. – ISBN 978-83-7126-454-2.

64. Gwara kresowa na Śląsku // W: Kresowianie na Śląsku po 1945 roku: leksykon: praca zbiorowa. T. 2 / pod redakcją ... i Marii Kalczyńskiej, przy współpracy Barbary Maresz i Joanny Hytrek-Hryciuk; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia. – Strony 142–146. – ISBN 978-83-7126-453-5.

65. Kresowianie na Śląsku po 1945 roku: leksykon: praca zbiorowa. T. 2 / pod redakcją ... i Marii Kalczyńskiej, przy współpracy Barbary Maresz i Joanny Hytrek-Hryciuk; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 405 stron: fotografie, portrety; 30 cm. – Bibliografia. – ISBN 978-83-7126-453-5.

66. Kresowianie na Śląsku po 1945 roku: leksykon: praca zbiorowa. T. 3 / pod redakcją ... i Marii Kalczyńskiej, przy współpracy Barbary Maresz i Joanny Hytrek-Hryciuk; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 430, [1] strona: faksymile, fotografie, portrety, err.; 30 cm. – Bibliografia. – ISBN 978-83-7126-454-2.

67. Ksiądz Prałat Edmund Cisak – Krajowy Duszpasterz Sybiraków // W: Kresowi opolanie – zesłańcy na sybirskich szlakach / Ludwik Kozołub, Jolanta Zdobyłak. – Opole: Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki: Instytut Śląski, 2024. – Strony 231–234: portret. – ISBN 978-83-7126-455-9. – ISBN 978-83-64938-48-1.

68. Ksiądz Wincenty Urban – dobrodziej parafii bileckiej i grodzieckiej we wspomnieniach parafian // W: Z Kresów na Śląsk: biskup Wincenty Urban – kapłan i uczoney / redakcja ..., Kazimiera Jaworska. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia. – Strony 82–92. – ISBN 978-83-7126-464-1.

69. Słownik gwar śląskich = A dictionary of Silesian dialects. T. 1, (A – Beczka) / redaktor naukowy Bogusław Wyderka, zespół autorski Małgorzata Iżykowska, Beata Jahołkowska, ..., Lidia Przymuszała, Bogusław Wyderka, [redakcja i korekta Marzena Muszyńska]; Instytut Śląski. – [Wydanie drugie poprawione]. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – LXVI, [2], 249 stron: mapa; 24 cm. – Bibliografia. – ISBN 978-83-7126-447-4.

70. Słownik gwar śląskich = A dictionary of Silesian dialects. T. 18, (Macać (się)–Masywny) / zespół autorski Agata Haas, Małgorzata Iżykowska, ..., Marzena Muszyńska; Instytut Śląski w Opolu. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – XLIV, 135 stron: mapa; 24 cm. – Bibliografia. – ISBN 978-83-7126-440-5.

71. „Ślązacy dla Niepodległej”: działania Instytutu Śląskiego na stulecie odzyskania niepodległości // W: Służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja

naukowa Leokadia Drożdż, Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia. – Strony 159–171: faksymile, fotografie kolorowe, tabela. – ISBN 978-83-7126-457-3.

72. Wprowadzenie / ..., Kazimiera Jaworska // W: Z Kresów na Śląsk: biskup Wincenty Urban – kapłan i uczony / redakcja ..., Kazimiera Jaworska. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–9. – ISBN 978-83-7126-464-1.

73. Wprowadzenie // W: Kresowi opolanie – zesłańcy na sybirskich szlakach / Ludwik Kozołub, Jolanta Zdobyłak. – Opole: Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smółki: Instytut Śląski, 2024. – Strony 5–6. – ISBN 978-83-7126-455-9. – ISBN 978-83-64938-48-1.

74. Wstęp / ..., Barbara Maresz // W: Kresowianie na Śląsku po 1945 roku: leksykon: praca zbiorowa. T. 3 / pod redakcją ... i Marii Kalczyńskiej, przy współpracy Barbary Maresz i Joanny Hytrek-Hryciuk; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 11–12. – ISBN 978-83-7126-454-2.

75. Wstęp / ..., Maria Kalczyńska // W: Kresowianie na Śląsku po 1945 roku: leksykon: praca zbiorowa. T. 2 / pod redakcją ... i Marii Kalczyńskiej, przy współpracy Barbary Maresz i Joanny Hytrek-Hryciuk; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 11–12. – ISBN 978-83-7126-453-5.

76. Z Kresów na Śląsk: biskup Wincenty Urban – kapłan i uczony / redakcja ..., Kazimiera Jaworska. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 179 stron: fotografia kolorowa, tabela; 24 cm. – Bibliografia, netografia. – ISBN 978-83-7126-464-1.

KULA MARIUSZ

77. Piastowskie Opole: kolorowanka / [autor projektu Katarzyna Rząsa; konsultacja historyczna Anna Pobóg-Lenartowicz; projekt graficzny ...]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 20 stron: ilustracje; 21 cm. – ISBN 978-83-7126-448-1, e-ISBN 978-83-7126-449-8.

78. Podróż z historią przez Śląsk. T. 1 / [autor projektu Katarzyna Rząsa; konsultacje Elena Yazykova, Mateusz Antczak, Adam Bodzioch, Dawid Mazurek, Magdalena Przysiężna-Pizarska, Anna Pobóg-Lenartowicz; ilustracje i skład ...]. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 39, [1] strona: ilustracje; 21 cm. – ISBN 978-83-7176-462-7.

KUŚWIK BARTOSZ JAN

79. Projekty edukacyjne Instytutu Śląskiego / ..., Agnieszka Misiurska // W: Polskie i czeskie podręczniki szkolne w perspektywie XXI wieku: 30 lat demokracji w Europie Środkowo-Wschodniej / redakcja naukowa Danuta Konieczka-Śliwińska, ...; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 245–257. – ISBN 978-83-7126-456-6.

80. Trzy powstania – trzy pomniki: wokół upamiętnień powstań śląskich // W: Katowice miejsca pamięci: 2023 / pod redakcją Antoniego Barciaka. – Wydanie 1. – Katowice: Muzeum Historii Katowic, 2024. – (Katowice – historia i współczesność; t. 8 (22)). – Bibliografia. – Strony 135–160. – ISBN 978-83-64356-61-2.

81. Wprowadzenie / Leokadia Drożdż, ..., Piotr Pałys // W: Służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa Leokadia Drożdż, Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–9. – ISBN 978-83-7126-457-3.

82. Wspomnienie // W: Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 71–74. – ISBN 978-83-7126-445-0.

83-84. Studia Śląskie / [redaktor naczelny ...]; Instytut Śląski. – T. 94 (2024) / redakcja naukowa ... – 364 strony: fotografie, ilustracje, tabele, wykresy; 24 cm. – Także tytuł równoległy angielski, niemiecki. – Tekst częściowo angielski. – Spis treści także angielski, niemiecki. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia, netografia. – ISSN 0039-3355.

85-86. Studia Śląskie / [redaktor naczelny ...]; Instytut Śląski. – T. 95 (2024) / redakcja naukowa ... – 270 stron: faksymile, fotografie, ilustracje, tabele; 24 cm. – Także tytuł równoległy angielski, niemiecki. – Tekst częściowo niemiecki. – Spis treści także angielski, niemiecki. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia, netografia. – ISSN 0039-3355.

LINEK BERNARD

87. Migracje górnośląskie a problem mniejszości w relacjach polsko-niemieckich // W: Migracje transgraniczne na Górnym Śląsku w latach 1922–1939 a międzywojenny problem mniejszości narodowych / redakcja .... – Opole: Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej = Forschungszentrum der Deutschen Minderheit, 2022. – (Monografie i Studia = Monographien und Studien; 9). – Strony 19–119: fotografie, mapy, rysunki. – ISBN ISBN 978-83-966644-1-9.

88. Migracje transgraniczne na Górnym Śląsku w latach 1922–1939 a międzywojenny problem mniejszości narodowych / redakcja .... – Opole: Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej = Forschungszentrum der Deutschen Minderheit, 2022. – 387 stron: fotografie, mapy, plany, rysunki, tabele; 24 cm. – (Monografie i Studia = Monographien und Studien; 9). – Streszczenie niemieckie. – Bibliografia, netografia. – Indeksy. – ISBN 978-83-966644-1-9.

89. Podsumowanie // W: Migracje transgraniczne na Górnym Śląsku w latach 1922–1939 a międzywojenny problem mniejszości narodowych / redakcja .... – Opole: Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej = Forschungszentrum der Deutschen Minderheit, 2022. – (Monografie i Studia = Monographien und Studien; 9). – Strony 332–340. – ISBN ISBN 978-83-966644-1-9.

90. Wprowadzenie: Górny Śląsk regionem migracyjnym // W: Migracje transgraniczne na Górnym Śląsku w latach 1922–1939 a międzywojenny problem mniejszości narodowych / redakcja .... – Opole: Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej = Forschungszentrum der Deutschen Minderheit, 2022. – (Monografie i Studia = Monographien und Studien; 9). – Strony 9–18. – ISBN ISBN 978-83-966644-1-9.

91. Zusammenfassung // W: Migracje transgraniczne na Górnym Śląsku w latach 1922–1939 a międzywojenny problem mniejszości narodowych / redakcja .... – Opole: Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej = Forschungszentrum der Deutschen Minderheit, 2022. – (Monografie i Studia = Monographien und Studien; 9). – Strony 341–348. – ISBN 978-83-966644-1-9.

-----
92. Badania historyczne w Instytucie Śląskim na przełomie stuleci: wybrane projekty // W: W służbie polskiej nauki: Instytut Śląski 1934–2024 / redakcja naukowa Leokadia Drożdż, Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia. – Strony 48–61. – ISBN 978-83-7126-457-3.

93. Język polski w niemieckiej szkole (1918–1939) na niemieckim Górnym Śląsku: konflikty kulturowe i spory polityczne na marginesie wprowadzenia ordynacji szkolnej z 1928 roku // W: Wielojęzyczność w przestrzeni publicznej: Śląsk i Łużyce na tle krajowym i europejskim. [T.] 3, Szkolnictwo mniejszości narodowych i etnicznych: aspekty historyczne, społeczne i językowe / redakcja naukowa Małgorzata Mieczkowska, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia. – Strony 29–51. – ISBN 978-83-7126-458-0.

94. Początki Polski Ludowej na Górnym Śląsku w świetle odezwy pełnomocnika Tymczasowego Rządu Rzeczypospolitej na województwo śląskie z 29 stycznia 1945 roku. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia // Studia Śląskie. – T. 95 (2024), strony 95–116: faksymila.

95. Von Agrar- zur Industriegesellschaft: Modernisierungsprozesse, Migrationen und soziale Mobilität in Oberschlesien während des „langen“ 19. Jahrhunderts / ..., Andrzej Michalczyk // W: Migrationsgeschichte Oberschlesiens: von 1800 bis zur Gegenwart / Andrzej Michalczyk, David Skrabania (Hg.). – Paderborn: Brill Schöningh, © 2024. – (FOKUS: neue Studien zur Geschichte Polens und Osteuropas = New Studies in Polish and Eastern European History, Bd. 16). – Strony 1–70. – ISBN 978-3-506-79460-4.

96. Wokół narracji o wysiedleniu ludności niemieckiej z województwa śląskiego 1945–1949 // W: Tam i (niekiedy) z powrotem: migracje a tożsamość na Górnym Śląsku / pod redakcją Dariusza Węgrzyna. – Katowice: Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, 2024. – Bibliografia. – Strony 85–119. – ISBN 978-83-966732-5-1.

97. „Wymyślanie” Ziem Odzyskanych: Kresy versus?: (casus pamięci powstań śląskich) // W: Człowiek twórcą historii. T. 4, Społeczeństwo Europy Środkowo-Wschodniej w XX w. / redakcja naukowa Cezary Kukło i Wojciech Walczak. – Białystok: Uniwersytet w Białymstoku, 2024. – Bibliografia. – Strony 167–192. – ISBN 978-83-67609-80-7. – ISBN 978-83-67846-09-7.

98. Zwangsmigration im Jahrzehnt der Extreme 1939–1949 // W: Migrationsgeschichte Oberschlesiens: von 1800 bis zur Gegenwart / Andrzej Michalczyk, David Skrabania (Hg.). – Paderborn: Brill Schöningh, © 2024. – (FOKUS: neue Studien zur Geschichte Polens und Osteuropas = New Studies in Polish and Eastern European History, Bd. 16). – Strony 285–322. – ISBN 978-3-506-79460-4.

MAZURKIEWICZ MAREK

99. Colloquium Opole 2023: o wolności i demokracji we współczesnej Europie z historycznej i politologicznej perspektywy / pod redakcją ..., Agaty Haas, Roberta Wieczorka; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 300 stron: ilustracje, tabele; 24 cm. – (Colloquium Opole: Polacy – Niemcy – Czesi: sąsiedztwo w XXI wieku). – Tekst częściowo czeski. – Spis treści także czeski, niemiecki. – Streszczenie czeskie, niemieckie, polskie. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-450-4.

100. Dyskusje o wspólnej Europie – półwiecze „Colloquium Opole” // *Studia Śląskie*. – T. 95 (2024), strony 243–247.

101. Edukacja mniejszości narodowych w roli zakładnika populistycznej polityki: zmiany w organizacji i poziomie finansowania edukacji języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej z perspektywy krajowej i międzynarodowej // W: *Wielojęzyczność w przestrzeni publicznej: Śląsk i Łużyce na tle krajowym i europejskim*. [T.] 3, *Szkolnictwo mniejszości narodowych i etnicznych: aspekty historyczne, społeczne i językowe* / redakcja naukowa Małgorzata Mieczkowska, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia, netografia. – Strony 271–288. – ISBN 978-83-7126-458-0.

102. Od redakcji // W: *Colloquium Opole 2023: o wolności i demokracji we współczesnej Europie z historycznej i politologicznej perspektywy / pod redakcją ..., Agaty Haas, Roberta Wieczorka; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – (Colloquium Opole: Polacy – Niemcy – Czesi: sąsiedztwo w XXI wieku). – Strony 9–17. – ISBN 978-83-7126-450-4.*

103. *Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa* / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, ..., Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 112 stron: portret; 25 cm. – Tekst częściowo czeski. – ISBN 978-83-7126-445-0.

104. *Słowo wstępne* / Leokadia Drożdż, Agata Haas, ..., Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys // W: *Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa* / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, ..., Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–8. – ISBN 978-83-7126-445-0.

105. *Wspomnienie* // W: *Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa* / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, ..., Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 71–74. – ISBN 978-83-7126-445-0.

MISIURSKA AGNIESZKA

106. *Czechosłowackie ścieżki i bezdroża Wojciecha Korfantego* // W: *Wojciech Korfanty i jego Śląsk w relacjach i świadomości społecznej / pod redakcją naukową Michała Spurgiasza oraz ...* – Opole: Instytut Śląski; Katowice: Instytut im. Wojciecha Korfantego, 2024. – (*Studia Korfantowskie*; t. 3). – Bibliografia, netografia. – Strony 11–29. – ISBN 978-83-7126-463-4.

107. „Nie mam nawyku ukrywania moich myśli”: o Wojciechu Korfantym we francuskiej prasie. – Bibliografia // *CzasyPismo*. – 2024, nr 1(25), strony 152–160: faksymile, fotografie.
108. Od redakcji / ..., Michał Spurgiasz // W: Wojciech Korfanty i jego Śląsk w relacjach i świadomości społecznej / pod redakcją naukową Michała Spurgiasza oraz ... – Opole: Instytut Śląski; Katowice: Instytut im. Wojciecha Korfatego, 2024. – (Studia Korfantowskie; t. 3). – Strony 7–8. – ISBN 978-83-7126-463-4.
109. Powroty do kraju młodości: wizyty francuskich weteranów wojsk sprzymierzonych na Górnym Śląsku w latach 70. i 80. XX w. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia, netografia // *Studia Śląskie*. – T. 94 (2024), strony 181–202: fotografie.
110. Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, ..., Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 112 stron: portret; 25 cm. – Tekst częściowo czeski. – ISBN 978-83-7126-445-0.
111. Projekty edukacyjne Instytutu Śląskiego / Bartosz Jan Kuświk, ... // W: Polskie i czeskie podręczniki szkolne w perspektywie XXI wieku: 30 lat demokracji w Europie Środkowo-Wschodniej / redakcja naukowa Danuta Konieczka-Śliwińska, ...; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 245–257. – ISBN 978-83-7126-456-6.
112. Rok Wincentego Witosa: historia – polityka – edukacja / Marek Białokur, Karolina Biedka, Leokadia Drożdż, Dariusz Gołębiowski, Teresa Maresz, ...; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 184 strony; 24 cm. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-460-3.
113. Słowo wstępne / Leokadia Drożdż, Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, ..., Piotr Pałys // W: Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, ..., Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–8. – ISBN 978-83-7126-445-0.
114. Wielojęzyczność w przestrzeni publicznej: Śląsk i Łużyce na tle krajowym i europejskim. [T.] 3, Szkolnictwo mniejszości narodowych i etnicznych: aspekty historyczne, społeczne i językowe, Opole, 17–18 maja 2023 r.: sprawozdanie z międzynarodowej konferencji naukowej // *Studia Śląskie*. – T. 94 (2024), strony 359–364.
115. Wielojęzyczność w przestrzeni publicznej: Śląsk i Łużyce na tle krajowym i europejskim. [T.] 3, Szkolnictwo mniejszości narodowych i etnicznych: aspekty historyczne, społeczne i językowe / redakcja naukowa Małgorzata Mieczkowska, ..., Piotr Pałys; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 332 strony: faksymile, fotografie, ilustracje, mapa, tabele, wykres; 24 cm. – Tekst częściowo czeski i górnołużycki. – Streszczenie angielskie, niemieckie, polskie. – Bibliografia, netografia. – ISBN 978-83-7126-458-0.
116. Wojciech Korfanty i jego Śląsk w relacjach i świadomości społecznej / pod redakcją naukową Michała Spurgiasza oraz ... – Opole: Instytut Śląski; Katowice: Instytut im. Wojciecha Korfatego, 2024. – 158 stron: fotografie, tabele; 25 cm. – (Studia Korfantowskie; t. 3). – Tekst częściowo angielski. – Bibliografia, netografia. – ISBN 978-83-7126-463-4.

117. Wprowadzenie / Małgorzata Mieczkowska, ..., Piotr Pałys // W: *Wielojęzyczność w przestrzeni publicznej: Śląsk i Łużyce na tle krajowym i europejskim*. [T.] 3, Szkolnictwo mniejszości narodowych i etnicznych: aspekty historyczne, społeczne i językowe / redakcja naukowa Małgorzata Mieczkowska, ..., Piotr Pałys; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–10. – ISBN 978-83-7126-458-0.

MUSZYŃSKA MARZENA

118. Słownik gwar śląskich = A dictionary of Silesian dialects. T. 1, (A – Beczka) / redaktor naukowy Bogusław Wyderka, zespół autorski Małgorzata Iżykowska, Beata Jahołkowska, Lidia Przymuszała, Bogusław Wyderka, [redakcja i korekta ...]; Instytut Śląski. – [Wydanie drugie poprawione]. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – LXVI, [2], 249 stron: mapa; 24 cm. – Bibliografia. – ISBN 978-83-7126-447-4.

119. Słownik gwar śląskich = A dictionary of Silesian dialects. T. 18, (Macać (się)–Masywny) / zespół autorski Agata Haas, Małgorzata Iżykowska, Krzysztof Kleszcz, ...; Instytut Śląski w Opolu. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – XLIV, 135 stron: mapa ; 24 cm. – Bibliografia. – ISBN 978-83-7126-440-5.

PAŁYS PIOTR

120. Badania sorabistyczne w Instytucie Śląskim // W: *Służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024* / redakcja naukowa Leokadia Drożdż, ... – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia. – Strony 104–122. – ISBN 978-83-7126-457-3.

121. Obsadzenie granicy na odcinku Cieszyn–Nysa Kłodzka oraz przygotowania do zbrojnego zajęcia Zaolzia w 1945 roku: wybór dokumentów wojskowej proweniencji. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia // *Studia Śląskie*. – T. 95 (2024), strony 117–172.

122. Położenje zakładneho kamjenja za nowy Serbski dom 24. awgusta 1947 – wjeršk powójskeho Maćičneho skutkowanja: přeběh a wothlós // W: *Wědomosć za wšitkich: Maćica Serbska / Mašica Serbska po 1990: zběrník mjezynarodneje konferency Wědu Šěrić / Wissen Schaffen / Wědu Šyriš składnostnje 175. róčnicy založenja Maćicy Serbskeje 25. a 26. nowembra 2022 w Budyšinje* / Anja Pohončowa, Theresa Jacobsowa, Ines Kellerowa wud. – Budyšin/ Bautzen: Serbski institut Budyšin, 2024. – (Mały rjad Serbskeho instituta Budyšin; 38). – Bibliografia. – Strony 24–34: fotografie. – ISBN 978-3-948166-89-2.

123. Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, ...]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 112 stron: portret; 25 cm. – Tekst częściowo czeski. – ISBN 978-83-7126-445-0.

124. Słowo wstępne / Leokadia Drożdż, Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, ... // W: *Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa* / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, ...]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–8. – ISBN 978-83-7126-445-0.

125. Szkolnictwo serbołużyckie „we słowjanskim wukraju” // W: *Wielojęzyczność w przestrzeni publicznej: Śląsk i Łużyce na tle krajowym i europejskim*. [T.] 3, *Szkolnictwo mniejszości narodowych i etnicznych: aspekty historyczne, społeczne i językowe* / redakcja naukowa Małgorzata Mieczkowska, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia. – Strony 163–195: fotografie. – ISBN 978-83-7126-458-0.
126. *W trójkącie Warszawa – Belgrad – Praga: dyplomacja jugosłowiańska wobec konfliktu polsko-czechosłowackiego z lat 1945–1947* / Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 197 stron; 24 cm. – Streszczenie angielskie. – Bibliografia, netografia. – Indeksy. – ISBN 978-83-7126-433-7.
127. *Wielojęzyczność w przestrzeni publicznej: Śląsk i Łużyce na tle krajowym i europejskim*. [T.] 3, *Szkolnictwo mniejszości narodowych i etnicznych: aspekty historyczne, społeczne i językowe* / redakcja naukowa Małgorzata Mieczkowska, Agnieszka Misiurska, ...; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 332 strony: faksymile, fotografie, ilustracje, mapa, tabele, wykres; 24 cm. – Tekst częściowo czeski i górnołużycki. – Streszczenie angielskie, niemieckie, polskie. – Bibliografia, netografia. – ISBN 978-83-7126-458-0.
128. *Wprowadzenie* / Leokadia Drożdż, Bartosz Jan Kuświk, ... // W: *Służbie polskiej nauki i kultury: Instytut Śląski 1934–2024* / redakcja naukowa Leokadia Drożdż, Piotr Pałys. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–9. – ISBN 978-83-7126-457-3.
129. *Wprowadzenie* / Małgorzata Mieczkowska, Agnieszka Misiurska, ... // W: *Wielojęzyczność w przestrzeni publicznej: Śląsk i Łużyce na tle krajowym i europejskim*. [T.] 3, *Szkolnictwo mniejszości narodowych i etnicznych: aspekty historyczne, społeczne i językowe* / redakcja naukowa Małgorzata Mieczkowska, Agnieszka Misiurska, ...; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 7–10. – ISBN 978-83-7126-458-0.
130. *Wspomnienie* // W: *Profesor, Kolega, Mistrz: księga wspomnień współpracowników, uczniów i przyjaciół Profesora Michała Lisa* / [redakcja językowa i korekta Leokadia Drożdż, Agata Haas, Marek Mazurkiewicz, Agnieszka Misiurska, ...]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Strony 81–82. – ISBN 978-83-7126-445-0.
131. *Współpraca polsko-serbska w Instytucie Śląskim na podstawie wybranych projektów = Polish-Serbian cooperation at the Silesian Institute based on selected projects* // W: *Knjiga sažetaka = Kniha abstraktů = Książka streszczeń = Book of abstracts*. – Beograd: Universitet u Beogradu – Filološki fakultet, 2025. – Strony 88–89. – ISBN 978-86-6153-778-3.
132. *Zwjazk Polakow w Němskej a Serbja* // W: *Serbska protyka 2025* / redakcija Pětr Šořta. – Budyšin: Domowina-Verlag, 2024. – Strony 87–91: ilustracje, portrety. – ISBN 978-3-7420-2804-4.

RZAŚA KATARZYNA

133. *Piastowskie Opole: kolorowanka* / [autor projektu ...; konsultacja historyczna Anna Pobóg-Lenartowicz; projekt graficzny Mariusz Kula]; Instytut Śląski. – Opole: Instytut

Śląski, 2024. – 20 stron: ilustracje; 21 cm. – ISBN 978-83-7126-448-1, e-ISBN 978-83-7126-449-8

134. Podróż z historią przez Śląsk. T. 1 / [autor projektu ...; konsultacje Elena Yazykova, Mateusz Antczak, Adam Bodzioch, Dawid Mazurek, Magdalena Przysiężna-Pizarska, Anna Pobóg-Lenartowicz; ilustracje i skład Mariusz Kula]. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 39, [1] strona: ilustracje; 21 cm. – ISBN 978-83-7176-462-7

SOLGA BRYGIDA

135. Oczekiwania mieszkańców województwa opolskiego w zakresie integracji cudzoziemców / Sabina Kubiciel-Lodzińska, ..., Łukasz Dymek. – Streszczenie angielskie. – Bibliografia, netografia // Przegląd Nauk Stosowanych. – 2021, nr 32, strony 49–61: tabele, wykresy.

-----

136. Borderlands of nations religions and cultures in the face of civilisations changes / edited by Marek Sobczyński, Krystian Heffner, Marek Barwiński and ...; University of Łódź. Department of Political and Historical Geography and Regional Studies, Silesian Institute in Opole. – Łódź; Opole: Silesian Institute, 2024. – 239 stron: faksymile, fotografie, mapy, tabele, wykresy; 24 cm. – (Region and Regionalism; No. 15). – Bibliografia. – ISBN 978-83-7126-459-7.

137. Demografia, migracje i rynek pracy w badaniach Instytutu Śląskiego / Krystian Heffner, ... // W: W służbie polskiej nauki: Instytut Śląski 1934–2024. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Bibliografia. – Strony 73–91. – ISBN 978-83-7126-457-3.

138. Demographic and migration changes in the Opolskie Voivodeship a challenge for development policy // W: Borderlands of nations religions and cultures in the face of civilisations changes / edited by Marek Sobczyński, Krystian Heffner, Marek Barwiński and ...; University of Łódź. Department of Political and Historical Geography and Regional Studies, Silesian Institute in Opole. – Łódź; Opole: Silesian Institute, 2024. – (Region and Regionalism; No. 15). – Bibliografia. – Strony 93–103: wykresy. – ISBN 978-83-7126-459-7

139. Dostęp do rynku pracy / Jan Brzozowski, Kamil Matuszczyk, ..., Konrad Pędziwiatr, Diana Rokita-Poskart, Paweł Kaczmarczyk, Karolina Czerska-Shaw, Sabina Kubiciel-Lodzińska, Agata Górny // W: Polityka migracyjna Polski w opiniach aktorów instytucjonalnych: raport z badania / redakcja Magdalena Lesińska, Agata Górny, Karolina Podgórska, ..., Agnieszka Trąbka; Polska Akademia Nauk. Komitet Badań nad Migracjami. – Warszawa: Komitet Badań nad Migracjami Polskiej Akademii Nauk, 2024. – Strony 56–73: tabele, wykresy.

140. Foreword / Marek Sobczyński, Krystian Heffner, Marek Barwiński, ... // W: Borderlands of nations religions and cultures in the face of civilisations changes / edited by Marek Sobczyński, Krystian Heffner, Marek Barwiński and ...; University of Łódź. Department of Political and Historical Geography and Regional Studies, Silesian Institute in Opole. – Łódź; Opole: Silesian Institute, 2024. – (Region and Regionalism; No. 15). – Strony 5–9. – ISBN 978-83-7126-459-7.

141. Metoda, przebieg badań i charakter pozyskanych danych / Agata Górny, Magdalena Lesińska, Karolina Podgórska, ..., Agnieszka Trąbka // W: Polityka migracyjna Polski w opiniach aktorów instytucjonalnych: raport z badania / redakcja Magdalena Lesińska, Agata Górny, Karolina Podgórska, ..., Agnieszka Trąbka; Polska Akademia Nauk. Komitet Badań nad Migracjami. – Warszawa: Komitet Badań nad Migracjami Polskiej Akademii Nauk, 2024. – Strony 13–21: tabele.

142. Polityka migracyjna Polski w opiniach aktorów instytucjonalnych: raport z badania / redakcja Magdalena Lesińska, Agata Górny, Karolina Podgórska, ..., Agnieszka Trąbka; Polska Akademia Nauk. Komitet Badań nad Migracjami. – Warszawa: Komitet Badań nad Migracjami Polskiej Akademii Nauk, 2024. – 173 strony: tabele, wykresy.

143. Wprowadzenie // W: Polityka migracyjna Polski w opiniach aktorów instytucjonalnych: raport z badania / redakcja Magdalena Lesińska, Agata Górny, Karolina Podgórska, ..., Agnieszka Trąbka; Polska Akademia Nauk. Komitet Badań nad Migracjami. – Warszawa: Komitet Badań nad Migracjami Polskiej Akademii Nauk, 2024. – Strony 11–12.

STECKI KRZYSZTOF

144. Polsko Katolickie Towarzystwo Szkolne na Śląsk Opolski w zapomnianej relacji Kazimierza Malczewskiego // W: Wielojęzyczność w przestrzeni publicznej: Śląsk i Łużyce na tle krajowym i europejskim. [T.] 3, Szkolnictwo mniejszości narodowych i etnicznych: aspekty historyczne, społeczne i językowe / redakcja naukowa Małgorzata Mieczkowska, Agnieszka Misiurska, Piotr Pałys; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia. – Strony 87–106: faksymile. – ISBN 978-83-7126-458-0.

145. „Sytuacja ze złąj zmierza ku gorszej” – obraz Górnego Śląska i III powstania śląskiego w prasie Brytyjskiej Armii Renu. Część 1: 5 maja–6 czerwca 1921 roku. – Streszczenie angielskie, niemieckie. – Bibliografia // *Studia Śląskie*. – T. 95 (2024), strony 51–70: fotografia.

WIECZOREK ROBERT

146. Colloquium Opole 2023: o wolności i demokracji we współczesnej Europie z historycznej i politologicznej perspektywy / pod redakcją Marka Mazurkiewicza, Agaty Haas, ...; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – 300 stron: ilustracje, tabele; 24 cm. – (Colloquium Opole: Polacy – Niemcy – Czesi: sąsiedztwo w XXI wieku). – Tekst częściowo czeski. – Spis treści także czeski, niemiecki. – Streszczenie czeskie, niemieckie, polskie. – Bibliografia. – Indeks. – ISBN 978-83-7126-450-4.

147. Indeks osobowy // W: Colloquium Opole 2023: o wolności i demokracji we współczesnej Europie z historycznej i politologicznej perspektywy / pod redakcją Marka Mazurkiewicza, Agaty Haas i ...; Instytut Śląski. – Opole: Instytut Śląski, 2024. – (Colloquium Opole: Polacy – Niemcy – Czesi: sąsiedztwo w XXI wieku). – Strony 294–300. – ISBN 978-83-7126-450-4.

Opracowała Ewa Golec